DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI CEVAPLI

5. Sınıf · Sosyal Bilgiler · 12. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Ülkemize Kara Sınırı Olan Komşu Devletler (Yunanistan, Bulgaristan, Gürcistan, Ermenistan, Nahçıvan/Azerbaycan, İran, Irak, Suriye), Sınır Kapıları ve Komşuluk İlişkileri (SB.5.2.4)

Ülkemize kara sınırı olan komşu devletlerle ilgili bilgilere ulaşmak için güvenilir basılı ve dijital kaynakları (harita, atlas, resmî kurum siteleri) belirler (SB.5.2.4.a). · Türkiye'nin batı, kuzeydoğu, doğu ve güney komşularını, başkentlerini, sınır özelliklerini ve başlıca sınır kapılarını harita üzerinde inceler ve doğrular (SB.5.2.4.b-c). · Ülkemiz ile komşu devletler arasındaki tarihî, kültürel, insani ve ekonomik (ticaret, ulaşım, enerji) ilişkileri kaydederek değerlendirir (SB.5.2.4.ç).

HATIRLAYALIM

- Ülkemizin **batı (Avrupa)** kara sınırında **Bulgaristan** (Sofya — **Kapıkule**, en işlek sınır kapımız) ve **Yunanistan** (Atina — **İpsala**, doğal sınırımız **Meriç Nehri**) yer alır.
- **Kuzeydoğu ve doğu** sınırımızda **Gürcistan** (Tiflis — **Sarp**), **Ermenistan** (Erivan — kapılar kapalı), **Nahçıvan/Azerbaycan** (Bakü — **Dilucu**, en kısa sınırımız) ve **İran** (Tahran — **Gürbulak**, 1639 Kasr-ı Şirin ile çizilen en eski sınırımız) bulunur.
- **Güney** sınırımızda **Irak** (Bağdat — **Habur**) ve **Suriye** (Şam — **Cilvegözü ve Öncüpınar**, en uzun kara sınırımız) yer alır.

1 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki komşu devletleri sağ sütundaki sınır kapıları ve sınır özellikleriyle eşleştiriniz.

d 1. Bulgaristan (Başkenti Sofya)

a 2. Yunanistan (Başkenti Atina)

b 3. Nahçıvan / Azerbaycan (Başkenti Bakü)

c 4. İran (Başkenti Tahran)

a) İpsala Sınır Kapısı — Meriç Nehri doğal sınır oluşturur

b) Dilucu Sınır Kapısı — Türkiye'nin en kısa kara sınırı (18 km)

c) Gürbulak Sınır Kapısı — 1639 Kasr-ı Şirin'den beri en eski sınırımız

d) Kapıkule Sınır Kapısı — Türkiye'nin Avrupa'ya açılan en işlek kapısı

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Ülkemize kara sınırı olan komşu devletlerle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Türkiye'nin en uzun kara sınırı güney komşumuz olan Suriye iledir.	☑	☐
Ermenistan ile aramızdaki Alican ve Akyaka sınır kapıları günümüzde en işlek ticaret kapılarımızdır.	☐	☑
Komşu ülkelerle ilgili araştırma yaparken siyasi ve fiziki atlaslar ile TÜİK ve Dışişleri Bakanlığı verileri güvenilir kaynaklardır.	☑	☐
Ülkemizin ürettiği malları komşu ülkelere satmasına ithalat (dış alım) adı verilir.	☐	☑

3 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki «Komşuluk İlişkileri» şemasını inceleyerek Türkiye'nin komşu devletlerle barışçıl ilişkiler kurmasının ekonomik ve

Barışçıl ilişkiler sınır ticaretini, turizmi ve enerji ulaşımını

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki Türkiye Komşuları Haritası şemasında numaralanmış yönlerden hangisinde «Gürcistan, Ermenistan, Nahçıvan

(A) 1 numaralı yön: Batı (Avrupa) sınırımız

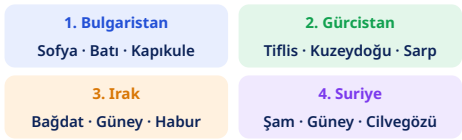
(B) 2 numaralı yön: Kuzeydoğu ve Doğu sınırımız

(C) 3 numaralı yön: Güney sınırımız

(D) 4 numaralı yön: Kuzey (Karadeniz) kıyımız

5 TABLOYU TAMAMLA

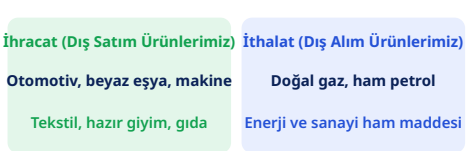
Görseldeki bilgi kartlarından yararlanarak komşu ülkelerimizin başkentini, sınır yönünü ve başlıca sınır kapısını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

Komşu Devlet	Başkenti ve Yönü	Başlıca Sınır Kapısı
1. Bulgaristan	Sofya (Batı)	Kapıkule / Hamzabeyli
2. Gürcistan	Tiflis (Kuzeydoğu)	Sarp / Çıldır-Aktaş
3. Irak	Bağdat (Güney)	Habur / Üzümlü
4. Suriye	Şam (Güney - En uzun sınır)	Cilvegözü / Öncüpınar

6 KISA CEVAP

Görseldeki dış ticaret tablosuna göre Türkiye'nin komşularına sattığı (ihracat) ve komşularından satın aldığı (ithalat) başlıca

İhracat (sattığımız): Otomotiv, beyaz eşya, tekstil ve

7 listirir. BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun kavramlarla tamamlayınız.

barış | Dilucu | Fırat | Meriç

1. Türkiye ile Yunanistan arasındaki kara sınırının büyük bölümünü **Meriç** Nehri doğal sınır olarak belirler.
2. Iğdır ilimizdeki **Dilucu** Sınır Kapısı, kardeş ülke Azerbaycan'a bağlı Nahçıvan Özerk Cumhuriyeti'ne açılır.
3. Ülkemiz dış politikada Atatürk'ün «Yurtta **barış**, dünyada barış» ilkesi doğrultusunda komşularıyla iyi ilişkiler kurar.

8 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki «Sınırlarımızın Coğrafi Özellikleri» karşılaştırma kartına göre hangi öğrencinin verdiği bilgi doğrudur?

Batı ve Güney Sınırlarımız	Doğu Sınırımız
Batı: Meriç Nehri doğal sınır	Dağlık ve yüksek arazi yapısı
Güney: Suriye en uzun sınır (911 km)	Gürbulak ve Dilucu geçit kapıları

(A) Kaan: Batı sınırımız tamamen yüksek sıradağlardan oluşur, akarsu sınırı yoktur.

(B) Elif: Doğu sınırımız dağlık ve engebeli olduğu için ulaşım Gürbulak gibi belirli geçit ve kapılardan sağlanır.

(C) Mert: En uzun kara sınırımız Nahçıvan (Azerbaycan) ile olan sınırımızdır.

(D) Sude: Karadeniz kıyısındaki tüm ülkelerle kara sınırımız bulunmaktadır.

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle «Şırnak ilimizde bulunan ve Irak'a açılan en işlek güney

Suriye sınırımızdaki Hatay ilinin sınır kapılarından biri (Cilvegözü / ...)	H A T A Y
Coğrafi haritaları bir arada bulunduran başvuru kitabı	A T L A S
Azerbaycan'ın başkenti	B A K Ü
Yunanistan ile doğal sınırımızı oluşturan Meriç'in coğrafi türü (akarsu / ...)	U L U S
Gürcistan ile aramızdaki Artvin ilinde bulunan kıyı sınır kapısı	S A R P

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:
HABUR

10 enmiş ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki «Enerji ve Ulaşım Koridoru» kartında Bakü-Tiflis-Ceyhan (BTC), TANAP ve Bakü-Tiflis-Kars demiryolu projelerini Türkiye ile birlikte

Enerji Hatları (BTC & TANAP)	Demir İpek Yolu (BTK)
Hazar petrolü ve doğal gazı	Bakü - Tiflis - Kars Hattı
Bakü → Tiflis → Türkiye	Ortaklar: Azerbaycan & Gürcistan

(A) Yunanistan ve Bulgaristan

(B) Azerbaycan ve Gürcistan

(C) Irak ve Suriye

(D) İran ve Ermenistan

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki gümrük tırı İstanbul'dan yola çıkıp Edirne üzerinden Avrupa'ya, diğer tır ise Şırnak üzerinden Bağdat'a gidecektir. Bu iki tır

1. Gümrük Tırı (Batı Rotası)	2. Gümrük Tırı (Güney Rotası)
İstanbul → Edirne → Bulgaristan	Şırnak → Irak (Bağdat)
En işlek kapı: Kapıkule	Güney ticaret kapısı: Habur

(A) 1. Tır: Sarp — 2. Tır: Gürbulak

(B) 1. Tır: Kapıkule — 2. Tır: Habur

(C) 1. Tır: Cilvegözü — 2. Tır: Dilucu

(D) 1. Tır: Habur — 2. Tır: İpsala

12 SIRALAMA

Görseldeki araştırma basamaklarını SB.5.2.4 öğrenme çıktısına göre komşu devletler hakkında **bilgi toplama sürecinin** doğru akışıyla 1'den 4'e kadar sıralayınız.

1. Kaynak Belirleme	2. Bilgiyi Bulma
Atlas, harita, resmî siteler	Başkent, sınır kapısı, ticaret
3. Bilgiyi Doğrulama	**4. Bilgileri Kaydetme**
Farklı kaynaklarla karşılaştırma	Harita ve tabloya işleme

2 2. Adım: Belirlenen kaynaklardan komşu ülkelerin başkenti, sınır kapısı ve ilişkileri hakkındaki bilgileri bulmak

3 3. Adım: Ulaşılan bilgilerin doğruluğunu ve güncelliğini farklı güvenilir kaynaklarla karşılaştırarak doğrulamak

1 1. Adım: Komşu devletlerle ilgili güvenilir basılı ve dijital kaynakları (harita, atlas, resmî siteler) belirlemek

4 4. Adım: Doğrulanan bilgileri dilsiz harita, tablo veya araştırma raporuna düzenli biçimde kaydetmek